

Een mooie SMN brief

(Door: Nico van der Lee; uit: Perfinpost nr. 130, augustus 2019)

Onlangs kocht ik op een veiling een kavel perfin Nederlands-Indië. Daar zaten ook een paar poststukken bij. Ik kocht het kavels vooral voor de zegels.

Thuisgekomen ga je toch eens goed naar de poststukken kijken en toen ontdekte ik dat één van de poststukken toch echt wel heel bijzonder is (zie afbeeldingen 1 en 2).

Afb. 1: SMN-perfinbrief

Dit is een brief die vanuit de organisatie van de Stoomvaart Maatschappij Nederland te Amsterdam verstuurd is naar de heer F. de Boer in Batavia.

De brief is verstuurd op 11-12-1939.

De afbeelding op de achterzijde maar ook rood-frankeer stempel op de voorzijde maken duidelijk dat het vanuit de SMN verzonden is.

Afb. 2: de achterkant van de SMN-perfinbrief.

Het eerste dat mij opviel is dat de SMN dus toen al een roodfrankering gebruikte ondanks dat er perfins bekend zijn tot in 1958 (en in fiscaalzegels zelfs tot 1961). Dit kan wel verklaren waarom er na 1935 "relatief" minder perfins SMN voorkomen. Blijkbaar werd nog maar een deel van de post met postzegels (met perfin) verzonden en ook een deel met het frankeerstempel.

De brief werd per luchtpost en Per Expresse verzonden naar Batavia met het juiste tarief van 37,5 cent: 12,5 cent voor de brief en 25 cent voor de Expresse (beide geldig vanaf 1 november 1928)

Hij is op 20-12-1939 in Batavia aangekomen. Daar is hij dezelfde dag nog doorgestuurd naar Calcutta. Blijkbaar was de heer F. de Boer niet meer in Batavia maar juist in Calcutta.

Voor dat doorsturen is de brief opnieuw gefrankeerd met 2 zegels van Ned-Indië, totaal voor 35 cent. Deze zegels zijn voorzien van de perfin SMN (type 2) van Batavia.

De Expresse bestelling is in Batavia uitgevoerd; het etiket is voor het doorsturen doorgestreept. Helaas weet ik te weinig van de tarieven van Nederlandsch Indië om de 35 cent te kunnen verklaren. Er zit wel een tweede luchtpost etiket opgeplakt dus mogelijk is er luchtpostrecht gerekend.

Nu had de SMN meerdere vestigingen met een eigen perfin: Amsterdam, Batavia (met 2 verschillende perforatoren) Weltevreden, Medan, Sabang, Samarang, Soerabaja, Tandjong (ook met 2 verschillende perforatoren) en verder zeker ook nog in Calcutta, India.

In Calcutta is de brief op 29-12-1939 aangekomen. Daar is de brief gecensureerd getuigen het censuurstrookje met het stempel van Calcutta. Intussen was de heer F. de Boer blijkbaar al weer terug naar Batavia want de volgende dag op 30-12-1939 is de brief weer terug gestuurd naar Batavia. Ook nu was de brief voorzien van nieuwe frankering; 1R en 2As ook voorzien van perfins maar nu die van de vestiging Calcutta. Van de tarieven van India weet ik nog minder.

Blijkbaar was

1 roepia plus 2 anna's toereikend.

Daar er geen aankomststempel op de brief staat weten we niet precies wanneer de brief weer in Batavia is aangekomen.

Ik vind het wel heel bijzonder om kenmerken van drie vestigingen van één bedrijf in drie verschillende landen op één brief te zien, vooral omdat daar tweemaal de plaatselijke perfin bij zit.

Het zou nog veel mooier geweest zijn als de brief ook in Amsterdam voorzien zou zijn met zegels met perfins maar ja, dat is nu eenmaal niet zo.

Al met al wel een heel bijzondere brief.

Nico van der Lee, mei 2019